

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-521/12

T. C. Briels a další

v.

Minister van Infrastructuur en Milieu

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Raad van State (Nizozemsko)]

„Řízení o předběžné otázce — Životní prostředí — Směrnice 92/43/EHS — Článek 6 odst. 3 a 4 — Ochrana přírodních stanovišť — Zvláštní oblasti ochrany — Posouzení důsledků plánu nebo projektu pro chráněnou lokalitu — Schválení plánu nebo projektu v chráněné lokalitě — Kompenzační opatření — Lokalita Natura 2000 ‚Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek‘ — Projekt trasy dálnice A2 ‚s Hertogenbosch-Eindhoven‘“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 15. května 2014

1. *Životní prostředí — Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin — Směrnice 92/43 — Zvláštní oblasti ochrany — Povinnosti členských států — Posouzení důsledků projektu pro lokalitu — Schválení plánu nebo projektu v chráněné lokalitě — Podmínka — Neexistence škodlivého účinku pro celistvost lokality — Posouzení, které nemůže zohledňovat kompenzační opatření — Schválení plánu nebo projektu v chráněné lokalitě z naléhavého důvodu převažujícího veřejného zájmu — Podmínky — Opatření spočívající ve vytvoření nového stanoviště, které má kompenzovat ztrátu plochy a kvality tohoto typu stanoviště v chráněné lokalitě*

(Směrnice Rady 92/43, čl. 6 odst. 3 a 4)

2. *Životní prostředí — Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin — Směrnice 92/43 — Schválení plánu nebo projektu v chráněné lokalitě z naléhavého důvodu převažujícího veřejného zájmu — Kompenzační opatření — Pojem — Opatření provedená v jiné lokalitě Natura 2000 — Neexistence vlivu na kvalifikaci kompenzačních opatření*

(Směrnice Rady 92/43, čl. 6 odst. 4)

1. Článek 6 odst. 3 směrnice 92/43 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin musí být vykládán v tom smyslu, že plán nebo projekt, který přímo nesouvisí s lokalitou významnou pro Společenství nebo není pro péči o ni nezbytný a který má negativní účinky na typ přírodního stanoviště vyskytující se v této lokalitě a předvídá opatření k vytvoření stejně velkého nebo většího areálu tohoto typu stanoviště v uvedené lokalitě, má nepříznivý účinek na celistvost uvedené lokality. Takováto opatření lze případně kvalifikovat jako kompenzační opatření ve smyslu odstavce 4 tohoto článku pouze tehdy, pokud jsou splněny podmínky stanovené v uvedeném ustanovení.

Použití zásady obezřetnosti v rámci uplatňování čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 totiž sice vyžaduje, aby příslušný vnitrostátní orgán posoudil důsledky daného projektu pro dotyčnou lokalitu Natura 2000 z hlediska cílů její ochrany a s přihlédnutím k ochranným opatřením začleněným do uvedeného projektu, jejichž cílem je předcházet případným škodlivým účinkům přímo způsobeným v této lokalitě nebo tyto účinky omezit, s cílem ujistit se, že daný projekt nebude mít nepříznivý účinek na celistvost uvedené lokality. Naproti tomu ochranná opatření předvídaná v určitém projektu, jejichž cílem je kompenzovat negativní účinky tohoto projektu na lokalitu Natura 2000, nemohou být v rámci posuzování důsledků uvedeného projektu podle zmíněného čl. 6 odst. 3 zohledněna.

Tak by tomu však bylo v případě opatření, která v situaci, kdy příslušný vnitrostátní orgán skutečně shledal, že projekt trasy dálnice A2 bude mít pravděpodobně významné negativní účinky, případně trvalé povahy, na chráněný typ stanoviště v dotyčné lokalitě Natura 2000, předvídají budoucí vytvoření nového stejně velkého či většího areálu tohoto typu stanoviště v jiné části této lokality, která nebude uvedeným projektem přímo dotčena.

Cílem takovýchto opatření totiž není předcházet významným negativním účinkům přímo způsobeným projektem na tomto typu stanoviště ani tyto účinky omezit, nýbrž mají tyto účinky následně kompenzovat. V tomto kontextu nemohou uvedená opatření zaručit, že dotyčný projekt nebude mít nepříznivý účinek na celistvost uvedené lokality ve smyslu čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43.

Navíc případné pozitivní účinky budoucího vytvoření nového stanoviště, které má kompenzovat ztrátu plochy a kvality tohoto typu stanoviště v chráněné lokalitě, přestože má nové stanoviště větší rozlohu a lepší kvalitu, lze zpravidla jen stěží s jistotou předvídat, a každopádně budou viditelné až za několik let. Uvedené účinky tudíž nelze zohledňovat v rámci postupu upraveného ve výše zmíněném ustanovení.

Konečně užitečný účinek ochranných opatření uvedených v článku 6 směrnice 92/43 má spočívat v předcházení tomu, aby příslušný vnitrostátní orgán prostřednictvím tzv. zmírňujících opatření, která však ve skutečnosti odpovídají kompenzačním opatřením, obcházel zvláštní postupy stanovené v tomto článku tím, že na základě odstavce 3 uvedeného článku schválí projekty, které mají nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality. Teprve poté, co určitý plán nebo projekt musí být navzdory negativnímu výsledku posouzení provedeného podle čl. 6 odst. 3 první věty uvedené směrnice přesto z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru, uskutečněn a není-li k dispozici žádná alternativní řešení, zajistí členský stát veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě Natura 2000 v rámci čl. 6 odst. 4 uvedené směrnice.

(viz body 28–34, 39 a výrok)

2. Při uplatňování čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin nemá skutečnost, že plánovaná opatření jsou provedena v dotyčné lokalitě Natura 2000, vliv na jejich případnou kvalifikaci jako „kompenzační“ ve smyslu uvedeného ustanovení. Článek 6 odst. 4 se totiž vztahuje na veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě Natura 2000 bez ohledu na to, zda byla provedena v dotyčné lokalitě nebo v jiné lokalitě náležející do této sítě.

(viz bod 38)